

Varnost na otroškem igrišču

Vse od leta 1999, ko je prišlo do dopolnitve evropskih varnostnih standardov za opremo otroških igrišč (EN 1176), ugotavljamo, da postaja varnost na otroških igriščih zmeraj bolj tehnična. Medtem ko smo se predhodno srečevali z razpravami, ki so temeljile na potrebah otrok in vprašanju, če določena oprema predstavlja tveganje za uporabnike ali ne, lahko sedaj ugotavljamo, da je standardna ustreznost bistvenega pomena.

Standardizacija na veliko načinov olajša naše delo, saj nudi številne odgovore tudi na tako enostavna vprašanja, kot so npr. razdalje med stopnicami, višine ovir, dimenzije odprtini itd. En sam skupni evropski standard pomeni isto pravilo za vsakogar, tako da nam ni treba dokazovati ustreznosti opreme glede na zahteve posameznega tržišča. EN 1176 je rezultat večletnega dela komisije CEN, pri katerem so sodelovale skoraj vse države članice Evropske skupnosti s svojimi interesnimi skupinami (npr. organizacije potrošnikov, organizacije za skrb otrok, proizvajalci otroških igrišč idr.), rezultat vsega tega pa je kompromis različnih mnenj in interesov.

Pri oblikovanju inovativnih otroških igrišč pomeni standardna ustreznost temeljni kamen varnosti pri igri. Seveda pa to ni edina osnova. Če se varnost pri igri izenačuje z ustreznostjo, potem to pomeni nič razvoja, nič izvirnosti. Izvirnost je nekaj novega, standardi pa vedno temeljijo na znanem.

KOMPAN-ov koncept varnosti pri igri deluje tako s perspektive otrok kot tudi odraslih. Po svojih najboljših močeh se poskušamo postaviti v položaj otrok, saj želimo zagotoviti zanimiva otroška igrišča, ki predstavljajo ravnotežje med ključnima besedama izziv in udobnost.

- Izziv, saj nas le-ta vodi k temu, da naredimo nekaj, kar nismo vedeli, da sploh znamo – da se naučimo nekaj novega – o sebi, o svojih sposobnostih in mejah.
- Udobnost, saj se moramo počutiti varno in brezskrbno – udobno – preden si pridobimo dovolj zaupanja vase in v okolico ter s tem sposobnost za spopad z izzivom in novimi dogodivščinami.

Da nam uspe združiti vse te pogoje v svojo opremo za vsa starostna obdobja, je

bistvenega pomena tudi visoka stopnja znanja o otrokovem razvoju, saj dobro ravnotežje med udobnostjo in izzivom pri 3-letnih otrocih ni enako tistemu pri 13-letnih. Ne želimo, da sta si vrednost igre in varnost pri igri v nasprotju – želimo, da sta enakovredno vključena dela oblikovanja igrišča.

Perspektiva odraslih vključuje dve ključni besedi, in sicer dokazovanje ustreznosti in razumsko mišljenje.

- Dokazovanje ustreznosti zato, ker vsi največji proizvajalci otroških igrišč tržijo le proizvode s certifikati. Če je proizvod certificiran, obstaja še tretja, neodvisna stran, ki dokazuje, da proizvod ustreza zahtevam EN 1176.
- Razumsko mišljenje pa zato, ker v EN 1176 ne moremo najti vseh odgovorov. Za veliko proizvodov velja, da moramo uporabiti tudi svoje lastne izkušnje, kakor tudi strokovno presojo, da bi izpolnili naše obveznosti odgovornega proizvajalca varnih proizvodov – ne le ustreznih proizvodov. Zagotoviti moramo prave dokaze, s katerimi prepričamo našo kupno moč, naše kupce ter inšpektorje otroških igrišč, da so naši inovativni izdelki, za katere obstaja le nekaj zahtev po ustreznosti standardom, varni – in ustrezni.

Naš namen je zagotoviti varna otroška igrišča. Otroci imajo pravico do igre. Dobra igra pa seveda s seboj prinese tudi odrgnine in modrice, tu in tam celo zlomljeno roko, kar je čisto naravno. Vsekakor pa vsi otroci niso enaki. Kar je nekemu izziv, je lahko drugemu tveganje. Z oblikovanjem 'izzivajočih' otroških igrišč želimo predstaviti in razvijati spretnosti, ki se spopadajo s tveganjem. Želimo

si igrišč, ki obetajo tveganje, hočemo pa se obenem tudi izogniti nenapovedanim tveganjem, ki na noben način ne povečajo kakovosti igre.

Pri obstoječih otroških igriščih morata biti obvladovanje tveganja in zdrav razum glavni temi razlaganja našega mnenja. Stara oprema je sicer lahko neustrezna na več načinov, a daleč več škode lahko naredi otroškemu igrišču ocenjevanje njegove varnosti na napačni osnovi. Če so ovire 50 mm prenizke, igrišča še ni treba podreti. Če je bilo igrišče brez težav uporabno več desetletij, je res malo verjetno, da bo na njem prišlo do nesreč ravno sedaj, ker pač ne ustreza novim standardom, zaradi česar pa dejansko izginja vse preveč igrišč in če jih ne nadomestimo z novo opremo, si morajo otroci pač poiskati prostor za igro drugje – se posledično spopasti s prometom, da pridejo na drugo igrišče, ali pa se igrajo tam, kjer naj se ne bi (na ulici ali še kakšnem slabšem prostoru).

Nedvomno obstajajo grozljivi primeri starih igrišč, ki zaradi pomanjkljivega vzdrževanja ali zastarele oblike predstavljajo tveganje za uporabnike. Ker je skoraj nemogoče zagotoviti sredstva za takojšnjo obnovo, nam dobra mera zdravega razuma in vpogled v osnovne zahteve EN 1176 pomagata pri odločitvi, katero igrišče naj bi se najprej nadomestilo z novo in ustrezno opremo.

